

AAN - SIGNAAL

24-12-2022

NIEUWSBRIEF VAN BRIDGECLUB BERKEL-ENSCHOT JAARGANG 9 NR. 3

Kerstgeschiedenis *(Te mooi om niet een keertje te herhalen)*

In de jaren '60 schaften vele gezinnen een encyclopedie aan, die deel voor deel kwam en duur betaald werd: de Winkler Prins. Dat moest nu eenmaal. Je kunt nu alles in een mum van tijd op internet vinden, met Wikipedia als waardige opvolger van de Winkler Prins. Die laatste kun je nu zelfs op Marktplaats aan de straatstenen niet kwijt. Oud papier geworden.

In mijn hoofd had het verhaal postgevat dat de Germanen de kortste dag vierden met een dennenboom en dat de Christelijke zendelingen dat hebben vermengd met de geboorte van Jezus. Na tientallen jaren van dwalen komt de ontvullende werkelijkheid van Wikipedia op je monitor: *In de Romantiek (begin 19^e eeuw) doken theorieën op dat de kerstboom een Oud-Germaanse oorsprong zou hebben, waarbij de boom (eik) centraal stond in een midwinterviering (eigenlijk de kortste dag). Mogelijk werd die boom dan verlicht. Als de boom in de winter oud was, werd deze verbrand voor warmte. Tegenwoordig gaat men er echter vanuit dat de kerstboom niet ouder is dan de 19^e eeuw. De traditie van de kerstboom is komen overwaaien uit het 19^e-eeuwse Duitsland en door immigranten naar Nederland meegenomen.* Hoe ontvullend! Dat maakt meteen begrijpelijk dat de kerstboom geen deel uitmaakt van het lied "Stille Nacht, Heilige Nacht". Dit lied was er eerder dan de traditie om in Kersttijd een dennenboom in huis te halen.

We hadden thuis dus een kerstboom met bovenin een piek. In Brabant werd daar vroeger anders over gedacht. Een kerstboom was heidens en bij vele Brabantse gezinnen kwam zo'n ding niet in huis. Later mocht het wél, maar niet met een piek erop. Het moest een ster zijn, de ster van Bethlehem.

In het Evangelie volgens Lucas staat dat Jezus na zijn geboorte in een voerbak voor het vee werd gelegd. Daaruit werd geconcludeerd dat de geboorte in een stal plaatsvond. De invoering van de kerststal wordt toegeschreven aan Franciscus van Assisi, die omstreeks het jaar 1200 in Italië leefde. Naast Jezus, Maria en Jozef zijn vaak ook andere figuren aanwezig die in het kerstverhaal voorkomen, zoals herders - eventueel aangevuld met enkele schapen - en de drie koningen met een of meer kamelen. Verder behoren de os en de ezel vaak tot de groep.

Vlak voor Kerst kwam de stal met bijlagen uit de doos en werd ergens prominent in de woonkamer opgesteld. Jezus, Maria en Jozef waren wel mooi en heilig, maar niet zo spannend. Met de drie Koningen was meer te beleven: ze werden eerst en bijna onzichtbaar achter de van rotspapier gemaakte bergen gezet, samen met een kameel. Elke dag werden die vier figuren stukje bij beetje naar het kindeke Jezus geschoven. Als kind had je haast en schoof je een te groot stuk. De hele boel werd dan door vader weer wat teruggeschoven, want de figuren mochten pas op 6 januari bij de kribbe staan. Na veel moeite bereikten ze netjes op die dag hun bestemming. Ze moesten wel om de ezel en de os heen manoeuvreren en dat vergde de nodige stuurmanskunst.

In het begin hadden we alleen échte dennenbomen. Zo een met een houten kruis, dat met een grote spijker onder aan de stam was geslagen. Een nogal wiebelige constructie en menige boom viel 's nachts met veel geraas om. Later kregen we zo'n plastic groen ding met drie vleugelmoeren. Daar konden we de stam in doen (zonder kruis) en met die moeren recht en vastzetten. Ook niet zo stabiel, maar er kon water in met de gedachte dat de naalden langer standhielden. Geen wonder dat de kunstboom aan populariteit won. Net als de elektrische kaarsjes: gemak dient de mens. Toen we nog geen kunstboom hadden, namen we er een met kluit. Dat suste ons natuurlijk geweten, want na gedane arbeid ging de boom de tuin in met de hoop dat hij aan zou slaan.

In Nederland geldt de ongeschreven regel dat kerstbomen en andere kerstversieringen pas na Sinterklaas mogen worden aangebracht. Maar dat lukt niet erg in de winkels en op internet. Omzet is belangrijker dan traditie. Volgens de overlevering brengt het ongeluk als de kerstboom na Driekoningen nog in huis staat. Maar ja, van een kunstboom met (al dan niet zenuwachtig knipperende) kunstlichtjes wil je zo lang mogelijk genieten en nam je het risico maar.

Als Hagenaar herinner ik me een ander plaatselijk gebruik. In de jaren zeventig en tachtig was het in Den Haag populair bij grote groepen jongeren om kerstbomen te verzamelen en die in “eigen beheer” op een kruispunt of een plein te verbranden. Ook een lichtfeest, maar dan wat ruiger. Het kon er in die tijd heftig aan toe gaan tussen buurtgroepen onderling met gewonden tot gevolg. Deze traditie stond bekend als “*Kegsbomen rausen*”. Vanaf de jaren negentig werd het in eigen beheer verbranden van kerstbomen steeds minder toegestaan vanwege de kosten van asfaltreparaties en de onveilige situatie voor bewoners in de directe omgeving. Dat een vreugdevuur wel erg uit de hand kon lopen bleek enkele jaren geleden toen de fik gestoken werd ineen enorme stapel pallets op het strand bij Scheveningen. De wind kwam uit zee en een enorme vonkenregen waaierde over het dorp. Ja, dan is die uitbundige lichtjesregen aan de buitenkant van de huizen een stuk veiliger. Maar ja, dat kost weer elektrische energie en daar moeten we nu wel extra zuinig mee zijn.

We hebben ondertussen allemaal de leeftijd waarbij we wel eens in ons eigen verleden terugkijken om kenmerkende gebeurtenissen nog eens voor de geest te halen. Als niet-autochtone Brabander ben ik wat Kerstmis betreft *uitherinnerd*. Misschien dat een van onze leden zich eveneens bepaalde zaken herinnert, die als basis kunnen dienen voor een Kerstverhaal 2023. Begin er nu vast aan: je kunt het in Kersttijd beter voelen en opschrijven dan op een willekeurige herfstdag.

Ik wens u allen een mooi Kerstfeest toe. Met wellicht een beetje het gevoel van vroeger?

Met dank aan Wikipedia, Ruud Koningen

21 december 2022

Gisteren was alweer de Kerstdrive. Veel BCBE-ers hadden zich aangemeld en helaas waren er op het allerlaatste moment ook weer een mensen ziek. Gelukkig waren Rianne van Gorp en Loes Poppelaars bereid om van een oneven aantal paren een even aantal te maken zodat er tijdens de kerstdrive geen stilzit was. Bedankt, Loes en Rianne.

De gebruikelijke lootjes weer gekocht bij Corry en Paula, de loopbriefjes ontvangen van Kees van de Ven en Ruud Koningen en je plekje gezocht. De zaal liep al snel vol en het was er zeker 25 graden warmer dan vorige week buiten! De koffie werd aan tafel ingeschonken en na een openingswoordje van Ruud en Kees konden we ijverig aan de slag. Aan de meeste tafels werd lekker gekletst, zeker na afloop van de spellen, soms misschien wat te hard, maar dat mocht de gezelligheid niet drukken.

Na de vierde ronde een klein hartig hapje, waarbij tegelijkertijd de uitslag van de loterij bekend werd gemaakt en daarna weer door met kaarten. Misschien was deze onderbreking wel niet zo heel verstandig geweest, want gedurende ronde 5 liep het systeem vast en kwamen de al dan niet bekende kaarten op tafel die na ieder spel moesten worden ingevuld. De wedstrijdleiding had het er maar druk mee!

Zo zijn de laatste rondes gespeeld en genoteerd, kwam er nog een hapje maar kon de eindstand niet worden opgemaakt. Toch was er een prijsuitreiking maar allereerst heeft Ruud het personeel van De Schalm met een bijdrage voor de fooienpot hartelijk bedankt voor de service en het geduld tijdens al onze bridgeavonden.

Ja, die prijsuitreiking: we konden al die prijzen, waarvan op de foto een deel zichtbaar is, toch niet weer mee naar huis nemen. Och, ook daar had de wedstrijdleiding wel een oplossing voor: we zouden de prijzen verloten en zo is het gegaan. Zo kon het zomaar zijn, dat je misschien niet al te best gebridget had en toch in de prijzen viel.

Wat een gezellige avond is het geweest!

Coby van Rooijen

Volksverhuizing 2022?

Gingen Jozef en Maria rond deze tijd op stap van Nazareth naar Bethlehem in verband met een volkstelling geloof ik; hier in het Brabantse is het anders ook raak! Niet één persoon die verhuist, hele volksstammen!

Er wordt verhuisd bij het leven. In Berkel-Enschot is het een komen en gaan van het ene adres naar het andere. Wat wil je? Nu de nonnen zijn vertrokken en Tilburg eindelijk besloten had om “dat klooster met toebehoren” te verkopen, kon er gebouwd worden En hoe!

Vanuit Stiphout moesten wij “maar eens komen kijken” werd er gezegd. Dat hebben we geweten. Geen idee dat die kloostertuin zó geweldig groot was: hele nieuwe wijken zijn er ontstaan. We werden gelukkig rondgereden, anders waren we - terwijl we toch 45 jaar in Berkel-Enschot gewoond hebben - glashard verdwaald. Dat overkwam ons toch toen we een tweede keer in de Mettenstraat op bezoek waren. We zijn er uiteindelijk toch uit gekomen met het zweet tussen de billen Het oude winkelcentrum was ook al geen oriëntatiepunt meer: weg! Ongelooflijk wat er allemaal veranderen kan in die paar jaar.

Verhuizen, ja. Eigenlijk ligt het voor de hand dat er zo veel mensen die sprong dan maar wagen. De gemiddelde leeftijd van onze leden is dan wel geen 120, maar die gaat toch aardig in de richting. Je wilt “gelijkvloers” (een traplift doet je toch ouder lijken), nog één keer veranderen, energiezuiniger wonen en dat nieuwe winkelcentrum is een hele verbetering met al zijn faciliteiten.

Allemaal redenen voor óns om er ook over na te denken. Alleen, probeer maar eens wat te krijgen, iets wat je ook nog bevalt ... Op een of andere manier viel het toch op zijn plaats en die plaats was dan weliswaar *niet Berkel-Enschot* maar Oisterwijk. Binnen een paar dagen beslissen en regelen gaat je niet in de koude kleren zitten, maar we zitten! En niet alleen dát, er kan weer gebridget worden bij BCBE!

Och, dat kon in Stiphout ook, maar dat was het toch niet. En eerlijk gezegd gaf Corona je toen weinig kans om je écht te settelen. Dus wie weet, kruisen we de degens binnenkort en dat was zeker al gebeurt met de kerstdrive wanneer lichamelijk ongemak geen spelbreker was geweest.

Verhuizen ... Grappig, woon je zomaar ineens tussen (oud)leden.

Dirruk

Kofferverhuur (Dinsdagavondkoffers)

Ik ben hard,
Ik heb een harde bolster maar een zachte inhoud.
Alle spellen gespeeld door dinsdag A of B heb ik in me met de
uitslagen.

U kunt een hele avond spelen tegen die dinsdagavondspelers
en uw score vergelijken met de besten van BCBE.

Voor € 4,00 per keer hebt u een avond plezier (kaarten), gemak
(niet schudden) en cursus (waarom haal ik die score niet?)
Als u mij haalt: veel plezier!

Het koffertje

De verhuur wordt verzorgd door:

Mieke en Ko Rijnen, Mettenstraat 39, 5057 EP Berkel-Enschot, tel. 06-80089527

*Wensen wij iedereen, maar dan ook
iedereen fijne feestdagen en een gelukkig
(maar vooral gezond) 2023*

